

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreu Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni
125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. —
Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul convenit.

Abonamentele și inserțiile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Omenirea de mâne

Pe un front de câteva mii de kilometri se dă cea mai formidabilă luptă între două lumi cari reprezintă cu ardoare două ideologii, două credințe neîmpăcate. Nu e o bătălie de însemnătate relativă, pentru o bucată de teritoriu, pentru anumite avantajii economice, care să se poată încheia după câțva timp cu o pace de compromis. E o luptă pe viață și pe moarte între două dinamisme cari nu pot coexista, căci fiecare tinde să organizeze întreaga lume după concepția sa. Sau bolșevism, sau ordine întemeiată pe respectul realităților umane, naționale și spirituale. Bolșevismul nu tolerează nimic afară de sine, iar civilizația înălțată pe tradiția de totdeauna a omenirii nu poate admite să fie continuu tulburată de dinamita instinctelor sălbatice din om.

Și totuși, dacă avem în vedere că civilizația se prezintă în această răfuială, întinerită și învăpăiată de o credință care alungă distanțele și formele cari s'au așezat cu timpul între oameni, — cele două poziții au ceva comun, arătându-ne că, în fond, omenirea e însetată întreagă de același ideal.

Ceeace face din național-socialismul german o credință care dă putere și pasiune fiecărui membru al acestei națiuni, este spiritul de comuniune pe care-l propagă, apropierea iubitoare între om și om în cadrul națiunii, prețuirea și considerația de care se vede învrednicit și învăluit și cel mai modest fiu al neamului.

Dar aceeași însetare a omului după prețuire și comuniune stă și la temelia comunismului. Omul de azi s'a trezit la conștiința demnității proprii. Fiecare vrea să se bucure de considerația ca om, fiecare știe că în fond prețuește cât oricare semen, că are aceleași drepturi la viață și la cinstirea celorlalți.

Azi nu mai există oameni cari să se împace cu o existență afundată în cenușii indistinct al turmei peste care se rotește suverană și disprețuitoare privirea câte unui zeu, care nu vede în ea decât un anumit număr de cai-putere, sau de voturi, sau un suport rentabil de popularitate. Omul care pare mai umil vrea să fie privit în el însuși, ca fiind cu aceleași adâncimi de taină, cu aceleași dureri și bucurii, cu aceleași nevoi și doruri ca oricare altul. Fiecare om se vrea înțeles, ascultat, remarcat ca scop în sine, împărțășit de atențiunea dela egal la egal și de bunurile acestei vieți.

Omul de azi nu mai poate suporta grozavele distanțe artificiale între oameni; el simte că nici ereditatea, nici funcția pe care unul o deține temporar, nici numărul de clase secundare sau de ani universitari, nu înalță în fond și substanțial atât de mult pe un om peste ceilalți, încât să legitimizeze distanța pe care acela o

pune între sine și ei și uriașa inegalitate în împărțirea bunurilor acestei lumi lăsate de Dumnezeu pe seama tuturor.

Omul de azi nu se mai împacă nici cu amăgirea frazeologică a acestei mari cerințe a sufletului său.

El nu se mulțumește cu declarațiile de iubire oratorică a celor ce-i vorbesc cu înfocare despre ea, despre naționalism, despre creștinism, atunci când îl au în masă, dar cari a doua zi când li se prezintă singur cerând un strop de atențiune și de ajutor, nu-l mai învrednicesc de nici o privire, sau numai de una falsă și trecătoare.

Din această irezistibilă pornire a sufletului contemporan s'a născut și comunismul și național-socialismul și aceasta explică feroarea unei aderențe atât de numeroase.

Din nenorocire comunismul a dat un răspuns cu totul schimonosit acestei necesități arzătoare a sufletului omenesc, încât dela suprema valoare ce-a voit să o acorde omului, a căzut în cea mai cumplită abrutizare a oricărui sentiment care inobilează raporturile între om și om. Comuniunea realizată de el este o vulgară împreună tăvălire în noroiul oricărei lipse de jenă.

E o apropiere nu prin înălțare, ci prin coborâre, pentru că nu e dragostea care apropie, prețuirea înalță a omului, ci disprețuirea egală a tuturor și vulgarizarea oricărei note de noblețe din cuprinsul vieții omenesti.

E o apropiere în animalizare, nu în avansare pe linia progresului.

Propriu zis aceasta nu este comuniune; omul rămâne în comunism tot singur, căci sufletul lui nu e căutat. Lipsa de milă cu care sunt predate distrugerii milioanele de femei și de copii în orașele înconjurate, numai din fanatismul unei rezistențe până la capăt, arată la ce pervetire a ajuns o ideologie care ar trebui să pună un mai mare preț pe om.

Așa încât comunismul nu va supraviețui. Se prăbușește sub păcatele sale, în fața celeilalte forme dinamice de realizare a marelui dor după comuniune al omului de azi.

Dar ca preoți, ca reprezentanți ai creștinismului, trebuie să ne dăm seama că numai credința sinceră și vie în Hristos e în stare să stămpere uriașa sete după comuniune la care s'a trezit omenirea de azi. Creștinismul e azi mai actual ca oricând, sau el a educat omenirea în direcția care a dus la setea ei de azi.

Care ideologie politică, socială, filozofică, a fost în stare să meargă atât de departe în descoperirea valorii omului, cum a mers creștinismul după care însuși Dumnezeu s'a făcut om și rămâne așa în veci vecilor, încât pe Dumnezeu îl vedem și-l vom

vedea prin față de om? Care sistem a preconizat atâta iubire de om și a cerut atâta apropiere de el ca creștinismul după care Dumnezeu a părăsit cea mai mare distanță și înălțime — reală, nu artificială și uzurpată — apropiindu-se smerit de el, suferind ca el și pentru el, intrând în comuniune intimă cu el?

Deaceea noi propoveduitorii creștinismului să fim prin pilda și prin cuvântul nostru propagatorii celei mai iubitoare comuniuni între oameni, dând răspunsul unei fundamentale pricini de neliniște și tulburare a omenirii de azi.

Prestigiul creștinismului suferă dacă ne mulțumim să privim omenirea înțeleșată în două tabere însetate de comuniune și arzând de credință în perfecțiunea uneia sau alteia din formele în cari i-o prezintă gândirea politică de azi, fără să

facem nimic pentru evidențierea adevăratei comuniuni pe care o ascunde creștinismul și pentru incingerea sufletelor de focul credinței în ea.

Răsboiul de acum se va termina. Bolșevismul va fi învins și victoriosă va ieși forma de comuniune care nu a degenerat în schimonoselile și aberațiile comuniste. Dar direcția omenirii este spre comuniune. Acesta e boldul neliniștii viitoare a lumii. Și ar fi păcat ca tocmai noi cari avem leacul deplinei așezări a omenirii pe temeiurile de dragoste ale comuniunii adevărate, să stăm departe, lăsând pe alții să-i lecuiască nostalgiile și făcând impresia unor retrograzi legați de egoismele, de formele învățate și distanțe și de inegalitățile societății de ieri, de cari nimic n'a fost atât de străin ca adevăratul creștinism.

D. STĂNILOAE

Pregătiri pentru misiunea noastră scumpă

Bunul Dumnezeu nu are nevoie de lauda noastră, firă de nisip în fața veșniciei Sale. Dar sufletul care nu laudă pe Dumnezeu, mărturisește răsvrătire și înstrăinare. Și aceasta n'o dorim, ci dimpotrivă slujim cu cinste Atotputernicului Făcător.

Slujba noastră de cinstire a Luminii — împotriva întunecului — pornim s'o facem pe pământul scump al Basarabiei desrobite.

Poposim înainte de plecare în jurul sfinte Patriarhii și a I. P. S. patriarh, ca să ducem cu noi și dragostea conducerii bisericesti din capitală.

Luni, 1 Sept. c. a avut loc o frățească agapă, la care, pe lângă Ierarhii Ardealului am avut în mijlocul nostru pe I. P. S. Patriarh Nicodim, pe dl general Radu Rosetti, ministrul culturii naționale și cultelor, dl I. Sandu, secretarul de stat al cultelor, și P. S. Policarp Morușca.

Cu prilejul acestei întâlniri s'au rostit cuvinte de înălțare sufletească, de devotament pentru Hristos și neam, de dragoste frățească.

La această ocazie, I. P. S. mitropolit Nicolae a rostit un cuvânt, pe care-l dăm în rezumat:

*Inalt Prea Sfințite,
Domnule Ministru,
Prea Sfințiți frați,
Dragii mei,*

Cu tot entuziasmul și bucuria am venit ca să pornim în pământul de curând desorbit al Basarabiei și Bucovinei și dacă va fi voia lui Dumnezeu și mai departe.

Pentru un preot misiunea este o funcțiune organică, deci o datorie a cărei împlinire îl bucură. Noi suntem cu atât mai fericiți, dat fiindcă mergem în Basarabia, toți ierarhii bisericii din Ardeal și un grup de aproape 60 de preoți.

O facem aceasta cu conștiința unității noastre de sânge, de credință și de jertfă.

Domnule Ministru,

Dea Domnul ca spiritul de jertfă al soldatului nostru viteaz să străbată adânc în sufletul neamului nostru, să se făurească cât mai unitar conștiința noastră de neam și să se refacă cât mai puternic sufletul nostru românesc. Am ales elemente tinere din preoțiimea noastră ca să nu șovăiască nici o clipă în fața oricărei piedeci.

Mulțumim I. P. S. patriarh pentru dragostea cu care ne-a primit și pentru ajutorul pe care ni l-a dat.

Mulțumim Domnului ministru — o personalitate de frunte a culturii noastre naționale — pentru înlesnirile pe care ni le-a făcut, pentru a putea străbate în Basarabia, pământ de curând desorbit.

Dragilor mei,

Dăm asigurări I. P. S. Patriarh și Domnului ministru, că suntem pătrunși de simțul datoriei și al dragostei către frați, că suntem pătrunși de ideea de unitate a neamului nostru, putere nebiruită în mijlocul tuturor primejdiilor.

Dl ministru Radu Rosetti a răspuns următoarele:

*Inalt Prea Fericeite,
Inalt Prea Sfințite,
Prea Sfințiți Ierarhi,
Prea Cucernici Părinți — frați,*

Este pentru mine o deosebit de sărbătorească ocazie de a Vă vedea strănși la această masă — cu scopul frumos pe care-l urmăriți.

Neamul românesc al Basarabiei a dat acum o nouă exemplificare a temeiurilor prin cari a rezistat veacuri de-a rândul la toate siluirile și cutropirile străine. E adevărat că acum siluirile n'au durat decât un an, dar nu au putut să scoată din sufletul moldovenilor dintre Prut și Nistru adâncă lor credință și

adâncă lor legătură cu biserica strămoșească.

Cei cari au trecut pe acest pământ au fost martorii unor scene cari au sgu- duit pe ostașii noștri, văzând bătrâni și tineri căzând în genunchi, când vedeau un reprezentant al credinței strămoșești.

Astăzi în Basarabia și chiar în Ucraina apar sfintele icoane, pe cari le-au ascuns de fața necredincioșilor asupritori.

Veți merge acolo și veți constata singuri aceeași situație și rațiunile adânci ale acestui fenomen chiar și în Transnistria, cu toate că acolo prigoana s'a exercitat mai mult decât 20 de ani.

De aceea, eu nu pot decât să Vă felicit. Felicit pe I. P. S. Mitropolit, care a înțeles aceeași frumoasă misiune, în numele Conducătorului Statului, care m'a însărcinat să Vă mulțumesc în numele său pentru munca pe care o veți desfășura cu pricepere — și Vă mai mulțumesc ca român DVoastră cari ați mai cunoscut jugul străin, pentru misiunea de a înfrățiți înfrățirea cu acele ținuturi. Căci oricât s'ar purta ostiirea de vitejește, pentru mărirea acestor hotare, dacă nu va fi poporul conștient, va fi o jertfă zadarnică. Cu toții să ne străduim să ridicăm neamul la o enlitate unică, puternică, ca să putem privi cu încredere la viitorul lui.

Veți privi atunci la primul act de dreptate după nedreptățile din anul trecut și Vă asigur că dreptatea întreagă va veni.

Marți 2 Septembrie s'a făcut la Sf. Patriarhie despărțirea pentru drumul în Basarabia. Din sfânta biserică trecem în sala de recepție, măiestrit împodobită cu fresce de mare valoare artistică și istorică. Din sala aceasta pornim spre pământul desrobitor de sub domnia lui Antihrist.

I. P. S. Mitropolit Nicolae a spus în rezumat următoarele:

Inalt Prea Sfințite,

In drumul nostru spre pământul scump al Basarabiei, am venit să ne prezentăm înaintea I. P. S. Voastre, noi ierarhii din Ardeal, împreună cu vreo 60 de slujitori ai altarului din toate părțile eparhiilor noastre, și să Vă împărțim gândul nostru frățesc către frații din Basarabia.

Mergem ca să ducem cuvântul dragostei și al credinței noastre în Dumnezeu ocrotitor al năzuințelor noastre.

Mergem să facem legătura sufletească cu păstorii și poporul nostru de acolo.

Mergem ca să le spunem că aceeași suflare ne încălzește pe toți, că aceeași

inimă bate în piepturile noastre ale tuturor.

Mergem să le spunem că aceeași Sf. Biserică ne ocrotește, ne călăuzește și sfințește cu armele și tainele ei prea sfințe.

Mergem să le spunem că în fruntea acestei biserici stă înțelepciunea I. P. S. Voastre —, că acelaș sceptru regal ne cărmuiește pe toți; să le spunem că aceeași oaste biruitoare ne apără hotarele sfășiate în anul trecut. Mergem în Basarabia dar dorim ca lucrarea aceasta să n'o lăsăm pe jumătate, ci să trecem și în partea cealaltă pentru a vedea și acolo poporul nostru liber sub cerul lui Dumnezeu.

Nu ne atribuim nici un merit, ci rugăm pe Cel de sus să ne întărească sufletul, ca să putem pași spre realizarea gândului nostru.

Vă credințăm I. P. Sfințite, de adâncul simțământ pe care Vi-l poartă clerul Bisericii ardelenice. Acest cler știe că în fruntea Bisericii noastre stă un înalt ierarh cărturar, un bărbat care și-a dedicat viața sa numai neamului și Bisericii.

Vă rugăm să ne împărțiți binecuvântarea I. P. S. Voastre.

I. P. Sfințitul Patriarh a răspuns: Inalt Prea Sfințite, Prea Sfințiti Părinți, Dragi confrăți,

Sunt foarte bucuros că am prilejul așa de fericit să am pe toți ierarhii Ardealului și o bună parte din slujitorii de acolo, în casa aceasta a Patriarhiei.

Gândul ce voiți să înfrățiți, ca să mergeți în Basarabia pentru a duce fraților de acolo cuvântul credinței, l'am împărțit din capul locului.

Eu am fost în Basarabia. M'am dus tot după un război, aceluși întregirii. N'am găsit provincia răvășită ca acum, afară de unele conace dela sate, distruse de bolșevici.

[I. P. S. ne povestește clipe din vizitația canonică a Basarabiei, primirea cu mare însuflețire din partea popoului blând, evlavios și credincios. „In preoțime pătrunsese ceva din ideile cunoscute ale vremii de atunci”. Ne arată apoi lupta cu cele trei soviete (administrativ, școlar și economic) de pe lângă consistor. Singura dificultate de scurtă durată, de altfel, — încolo poporul era foarte înțelegător și blând.]

Acum, când vă duceți acolo găsiți o stare nefericită, dărăpănată, dar sufletul e acelaș. Și faceți cel mai bun lucru, când le duceți cuvânt de mângâiere frățesc, mai ales când văd că din marginea cealaltă a țării Vă duceți la ei, din dragoste pentru ei, pentru durerea lor.

Vă urez din toată inima ca să aveți călătorie fericită și-l rog pe bunul Dumnezeu să Vă ajute ca să aveți mângâierea sufletească că ați făcut un lucru frumos. Și precum a dat Dumnezeu, că după războiul trecut, când nimeni nu s'a așteptat la unirea Basarabiei, ea totuș s'a făcut, va da bunul Dumnezeu să treacă încercarea neamului și din partea de apus a țării, din Ardeal.

O sărutare a I. P. S. Ierahi încheie această despărțire plină de dragoste creștinească și părintească. Deacum cu binecuvântarea I. P. S. Patriarh ne ducem în fața Sf. Altar, dela biserica Radu Vodă [Internatul teologic], ca să rugăm pe bunul Dumnezeu să coboare peste noi „mille Sale cele bogate”.

Acolo, la ora 4 după masă, s'a slujit vecernia și a urmat mărturisirea tuturor preoților.

Cu această ocazie P. Sf. Episcop Andrei al Aradului a ținut o pătrunzătoare meditație.

Miercuri 3 Sept. c. toți ierarhii Ardealului — cu sobor de preoți au oficiat sfânta liturghie. Răsuna biserica Radu Vodă de imne de slavă și laudă către Dumnezeu. Clipele de meditație pentru sfânta împărțanie au fost prilejuite de cuvântul cald și plin de avânt al P. Sf. Episcop Nicolae al Orăzii Mari-Beiuș.

Și ne-am învrednicit de puterea cea vie a Domnului nostru Iisus Hristos. Deacum suntem gata de luptă.

Am pornit pe drumurile țării spre țința misiunii noastre. Ce vom găsi acolo? Cum vom lucra mai bine pentru mângâierea fraților desrobiți? Care va fi sufletul lor? Acestea multe alte întrebări, ne umpleau sufletul dornic de dăruire frățească.

Preot Nicolae Constantin

Bisericile redeschise. Serviciul de presă UTA comunică: Toate sfintele locașe din teritoriile sovietice și-au deschis porțile rechemându-și credincioșii să asculte cuvintele Domnului. Se menționează, cu acest prilej, convingerea fermă a importantului rol social și cultural al bisericii în viața popoarelor. Interesant de relatat este faptul că, cu prilejul înaintării trupelor germane în Uniunea sovietică, au căzut în mâna acestor unități așa numitele muzee ale bezbojnicilor (ale celor fără Dumnezeu) cu întregul lor conținut. Toate obiectele de valoare, toate sfintele icoane și odăjdii necesare sfințelor slujbe din biserică, între care se citează crucifixuri, relicve sfinte, haine prețioase, icoane etc., ce fuseseră răpite din bisericile Lituaniei, Letoniei și ale Ucrainei, au fost retrăse bisericilor de origine. Unele din aceste obiecte prețioase suferiseră stricăciuni. Fuseseră colorate cu roșul bolșevic, trasându-se pe ele emblemele sovietice. Pe multe crucifixuri de lemn se bătușe steaua sovietică (dublul

triunghi al evreilor) făcut din metal, prin care bolșevicii voiau să documenteze triumful acestei revoluții mondiale sovietice asupra Crucii creștine.

„Omul cel nou.” O admirabilă carte, cu folositoare învățături, a apărut recent de sub teascurile Tipografiei ortodoxe române din Cluj. Cartea este tălmăcită de P. S. Sa episcopul Nicolae Colan, într-o curată și aleasă limbă românească, și poartă titlul de **„Omul cel nou”**.

Redăm, după „Tribuna Ardealului”, cuvintele de prefațare ale P. S. Sa episcopului Nicolae, care arată geneza traducerii:

In toamna anului 1929 bunul meu prieten, Prot. Niță Imbroane din Timișoara, se întorcea dintr-o lungă călătorie de studii făcută în Austria și Germania.

Intors în țară, cu prilejul unei întâlniri mi-a dat o carte spunându-mi: «E osebii de interesantă. Știu că o să-ți placă. De aceea ți-o dăruiesc, în semnul prieteniei noastre». Era cartea «Der neue Mensch» de Emil Fiedler, unul dintre distinșii preoți ai Berlinului.

Citirea cărții a fost pentru mine o adevărată încântare. Nu numai din pricina adâncirii gândurilor autentice creștinești, cari îi alcătuiau cuprinsul, ci și pentru tinereasca vioiciune și culoare cu care erau înfățișate aceste gânduri. Lucrarea lămurește o întreagă serie de probleme de cea mai mare însemnatate religioasă și socială, iar lămurirea se face statornic după nedesmințirea criteriilor ale evangheliei lui Hristos.

Cartea am așezat-o apoi în biblioteca mea, cu mulțumirea sufletească pe care ți-o lasă totdeauna o bună lectură.

Au trecut anii...

Iar în primele zile ale primăverii anului 1941 o scrisoare cu chenar negru mă vestește, că neuitatul meu prieten Niță Imbroane a adormit întru Domnul.

Inima îndurerată mă ndemna să fac ceva în amintirea lui. Mi-am adus aminte de cartea dăruită de el — și-am hotărât s'o tălmăcesc în românește. Așa a ajuns să fie această carte, pe lângă altceva, și omagiul adus unei prietenii dintre cele mai devotate.

M'am adresat deci autorului, cu rugămintea de a-mi încuviința tălmăcirea. Așteptatul răspuns mi l-a trimis însă marele poet religios Ernst Thrasolt, gospodarul drepturilor de autor ale Preotului Emil Fiedler, căci pe acesta din urmă Domnul îl chemase la sine în aceeași primăvară, în care primisem trista veste dela Timișoara...

Domnului Ernst Thrasolt îi mulțumesc din inimă, și pe această cale, pentru bunătatea cu care mi-a împlinit rugămintea...

15 VIII 1941.

PĂRINTELE NICOLAE

* FOIȘOARA *

Un luptător bucovinean: Alecu Hurmuzachi

(3) de ROMULUS CÂNDEA profesor universitar

În Februarie 1849 apoi fu prezentat parlamentului din Kremsier un nou memoriu: o „Promemoria zur Bucovinaer Landespetition vom Jahre 1848”. O nouă delegație se înfățișă împăratului tot în Februarie 1849 cu o „Allgemeine Petition der Romanen”, înglobând pe toți Românii din împărăție, deci și pe cei din Transilvania, Bănat și Ungaria.

În fierberea din anii revoluției, când aproape toți monarhii din Europa făgăduiau constituții mai mult sau mai puțin liberale, cu gândul de a le călca la prima ocazie, când toată lumea făcea planuri, în Austria mai ales planuri de federalizare, nu e de mirat că Românii își făceau nădejdi în crearea unui mare ducat al tuturor Romanilor din împărăție, menit să fie punct de atracție și pentru frații din Principate.

Sub presiunea evenimentelor împăratul prin constituție din 4 Martie 1849 recunoscu Bucovina ca ducat, deci independența ei administrativă de Galiția, dispuse înființarea unei catedre de limba română la liceul din Cernăuți și traducerea legilor imperiale în limba română. Cu toate acestea încă în 1859 contele Goluchowski încercă a îngloba Bucovina iarăși în administrația galițiană și

numai în fața opoziției energice a deputatului Petrinio măsurile fură imediat anulate, iar în anul 1861 Bucovina fu recunoscută definitiv ca ducat, deși nimeni nu se grăbia cu organizarea.¹

Dar activitatea prețioasă a tinerilor frați Hurmuzachi nu era lucrul de căpetenie. Altundeva îi aștepta o chemare și o muncă mai spornică: în publicația de trezire a conștiinței naționale și de afirmare a drepturilor românești: gazeta „Bucovina”.

Pe patul de moarte Doxachi Hurmuzachi lasă nu numai copiilor săi, ci tuturor „prietenilor și scumpulor patrioț”, unul din cele mai mișcătoare testamente, atât de actual astăzi, publicat în „Telegraful Român” din anul 1857, Nr. 32.

„Să nu uitați — spune bătrânul patriot — că aveți de îndeplinit trei datorii mari și sfinte, pentru cari aveți a răspunde înaintea lui Dumnezeu, înaintea oamenilor și a urmașilor voștri. Aceste trei datorii sânt: patria, limba și biserica. Românească e țara aceasta în care trăim, câștigată și păstrată cu sângele străbunilor noștri și înzestrată cu drepturi românești, cari n'au putut să apună, pentru că sânt o proprietate nepieritoare a ei. Limba română, sufletul naționalității noastre, pe care ne-au păstrat-o străbunii noștri în timpii barbariei chiar cu răpuneră viefii, a fost totdeauna și este adevărata limbă a acestei țări, nici un drept nu s'a aflat în putere ca s'o desființeze. Biserica țerii noastre este Biserica ortodoxă, odorul cel mai scump al sufletelor noastre.”

Pe linia acestui testament s'a ținut întreaga sa viață Alexandru Hurmuzachi.

¹ N. Iorga, Românismul în trecutul Bucovinei, pag. 90.

III

Foaia „Bucovina”

Politica petiționară nu putea fi suficientă pentru apărarea drepturilor Bucovinei. Se impunea și apariția unui organ de publicitate, menit să întărească pe Români și să lămurească pe străini. De aceea „Bucovina”, foaia Hurmuzacheștilor, apare în limbile română și germană. În această din urmă limbă sunt traduse articolele cu conținut politic, pentru a fi cunoscute în cercuri cât mai largi justele revendicări ale Romanilor. Ale Romanilor zic, nu numai ale Bucovenienilor, căci foaia Hurmuzacheștilor a fost o tribună a libertății pentru toți Românii; ea nu reprezintă numai tradiții bucovinene, ea reprezintă tradiții generale românești. În cei doi ani de apariție, dela 16 Octomvrie 1848 până la 2 Octomvrie 1850, foaia „Bucovina” caută să traducă în realitate testamentul lui Doxachi. „Bucovina” este o „gazetă românească pentru politică (deci patrie), religie (deci biserică) și literatură (deci limbă)”. La început semnează ca redactori Gheorghe și Alecu Hurmuzachi, apoi Alecu singur. Din Octomvrie 1849 Alecu Hurmuzachi rămâne singur, Gheorghe refrăgându-se „hotărât a petrece la țară ca și până acum”. „Îți poți face idee — scrie Alecu lui Barițiu² — cât sânt de înjugat acum, unde am rămas numai cu fratele Pumnul, care are și ocupațiile sale.”

Toată sarcina gazetei, toată corespondența, dar mai ales toată grija materială apasă pe umerii tânărului Alecu. Infatigabilul, entuziastul și energicul boier își pusese în gând să cuprindă prin foaia sa toată zarea românească. Îndrăzneț gând la 1848, îndrăzneț mai ales pentru mica

² N. Bănescu, Corespondența familiei Hurmuzachi, pagina 31. Scrisoarea e din 16/28 Octomvrie 1849.

Ortodoxie și panslavism

— Punere la punct a unor insinuări —

I

Există, într-o anumită presă românească de astăzi, o tendință apostatică, ce încearcă prin diferite mijloace să destrame prestigiul Bisericii. Este proaspătă, cred, atitudinea față de unii pretins mentor al spiritualității românești, împotriva educației religioase în școală. Această îndrăzneală încercare a fost însă pusă la punct, de adevărații factori responsabili ai sufletului românesc.

Cum era firesc, omul n'a renunțat la ideea lui. El continuă lupta, dar fără curajul dela început. În locul luptei fățișe, și a ales arma insinuării. În locul problemei educației religioase în școală, și a ales alt cal de bătae: pericolul panslavismului. Ar exista adevărat un pericol panslavist, care amenință substanța noastră etnică și spirituală, și care este alimentat de faptul că sântem ortodocși ca și rușii.

Ca să nu se creadă că am inventat toată această poveste, pornind dela articolul „Panslavismul și ortodoxia rusească”, publicat în „Curentul”, de Vineri 22 Aug. 1941, voi dovedi că ne aflăm în fața unei periculoase tentative de insinuare.

Se pornește dela o prevedere pe care o face toată lumea: „Prăbușirea regimului bolșevic va însemna o renaștere a Bisericii ortodoxe rusești, o forță morală pe care nimeni nu are dreptul s'o nesocotească. Cine nu se va bucura ca creștin de această ieșire din catacombele de taină ale clandestinismului, a Bisericii ortodoxe rusești?”.

Dar după ce face prognosticul acestui fapt, de care spune că se va bucura ca creștin, constatăm cu stupeoare, că bucuria aceasta de creștin a dlui Pamfil Șeicar, e o simplă întorsătură de frază. Căci ea de îndată se preface într-o clamoare jalnică, față de viitorul nenecrocit care ne așteaptă din pricina acestei bucurii „ca creștin”, pe care a simțit-o cu câteva clipe mai înainte. „Dar în afară de zelul ei creștin, Biserica rusească a mai însemnat și o mare forță a panslavismului... Unitatea politică a Rusiei va fi sfârșită, popoarele își vor regăsi independența, și se vor organiza fiecare, dar Biserica ortodoxă rusească va rămâne unitară și preoții vor deveni factorii ostili acestor independențe naționale, vor milita pentru refacerea Rusiei. Naționalismul rusec își are deci cadrele pregătite, își are fanaticii înfăriși prin persecuția de un sfert de secol, iar ortodoxia rusească va desfășura cea mai intensă acțiune”.

Deci din pricina unității religioase a Rusiei, preoții vor milita fanatic pentru refacerea politică. „Vechile teorii panslave vor fi actualizate și dela Moscova, redată Bisericii creștine, va porni acțiunea”. Așadar ca să scăpăm de panslavism ni se insinuează că nu ar prea fi de dorit unitatea religioasă a Rusiei — adevărat, mai limpede: că ar fi bine ca nu toți rușii să fie ortodocși — și că ar fi poate tot atât de dorit ca Moscova să nu fie redată Bisericii creștine. Văzând însă că insinuările acestea, fiind prea directe, ar putea să și greșească finta, profetul nostru național apucă pe o cale mai sigură. „Este adevărat, zice el, că în Polonia, în Slovacia și Croația, adevărat în regiunile slave, dar catolice, teoriile panslave n'au atlat ecou, dar nu mai puțin, tot restul lumii slave în Balcani este ortodox. Politicul se va deghiza sub smerita haină a preotului, a călugărului și aceleași tendințe de unitate și de expansiune le vom simți prezente la hotarele noastre”.

Am început să ne dumirăm. Dar să vedem ce ne mai spune profetul până în sfârșit. „Ajunge să fim pătrunși de aceste fatale amenințări... ca să ne organizăm din timp rezistența. Nu sântem izolați, nu sântem numai noi un obstacol panslavismului; vom afla solidaritățile politice și spirituale necesare. Dar simpla numărătoare a lumii slave ortodoxe ne va indica proporțiile viitoare ale forțelor panslave, de aici necesitatea unei organizări statale, de aici imperativul unei organizări a conștiinței politice, de aici urgența unei definiții latine a spiritualității românești, categoric opusă spiritualității slave”.

Acum înțelegeți de ce se bucura „ca creștin” și nu ca ortodox dl P. Șeicar: fiindcă vrea să ne inspăimânte cu chestia panslavismului și să ne determine la „urgența unei definiții latine”, care cuprinde nici mai mult, nici mai puțin decât *insinuarea de a ne catoliciza*. Căci dacă numai „în regiunile slave dar catolice, teoriile panslave n'au atlat ecou”, apoi se înțelege că acea „categorie opusă spiritualității slave” nu poate fi decât catolicismul.

II

Așadar unitatea ortodoxă a Rusiei, după dl Șeicar ar trebui sfârșită, căci ea reprezintă o mare forță panslavistă, comprimată îndelung de regimul bolșevic. Dar în același timp, tot după părerea dsale, ortodoxia noastră este un pericol, pentru că ne subjugă panslavismul, care „se va deghiza sub smerita haină a preotului și a călugărului”.

Dacă ne-am afla în fața unei simple păreri personale, am fi trecut cu vederea acest articol buclucaș al dlui Șeicar. Am avut însă ocazia să auzim și la Radio, și în alte părți, punându-se problema dacă nu cumva vom fi înghițiți de masa enormă de slavi, în continuă expansiune, printre altele și din pricina faptului că sântem de o confesiune cu ei.

Dar, se pune întrebarea: Ce este panslavismul? Este în primul rând o formă deghizată a imperialismului rusec, care se desfășură pe un temel de unitate rasială: slavismul. Dela politic apoi panslavismul a evoluat la rangul de dominantă a culturii ruse. Temperamental, panslavismul pare a se baza pe o tendință caracteristică spiritului rus, cel puțin după Gide, de a se socoti superior și a domina alte popoare, (Retour de U. R. S. S.).

Ce poate reprezenta ortodoxia rusă pentru acest panslavism? Ceeace poate însemna pentru idealurile naționale o Biserică în care duhul național n'a fost sugrumat și în care sobornicitatea nu exclude națiunile. Adevărat exact ceeace ar putea face acei „preoți cu crucea 'n frunte” ai noștri, pentru idealurile noastre naționale românești. *Panslavismul nu se confundă cu ortodoxia, pentru că ortodoxia nu se confundă nici cu slavii, nici cu slavismul, nici cu grecismul, ci este o concepție ecumenică dincolo de orice barieră rasială*. Deaceia, cine vede pericolul panslavist, privind dintr-o latură religioasă, și cine umblă după „definiții latine” socotite drept spiritualitate „opusă spiritualității slave”, dovedește că nu știe ce este această ortodoxie.

Nu Biserica rusă, ci *statul rus*, ne temem noi că reprezintă adevăratul pericol panslavist. Nu faptul că sântem ortodocși, ci faptul că am putea fi slabi și nepregătiți politicește, ar putea cauza prăbușirea noastră în fața colosului rus. Dar dacă ar fi să judecăm după Biserica rusă, atunci forța panslavismului ar fi slabă. Căci ea a fost lipsită *nu numai de o energie națională, ci și de o energie creștină*. Altfel n'ar fi putut să o biruiască bolșevismul.

Pe de altă parte, Biserica ortodoxă a produs în sufletul mistic al rusului o reacțiune mai mult internă, Biserica rusă era prin excelență *o Biserică mistică*, foarte puțin preocupată de probleme practice. Cum a putut și cum va putea o astfel de Biserică, întemeiată pe stări temperamentale atât de adânci, să reprezinte un pericol panslavist, chiar dacă sentimentul religios „a fost comprimat”?

Numai cine ignoră complet istoria celor peste o sută de ani de intensă stăpânire rusească în Basarabia, își mai poate închipui că panslavismul s'a întemeiat pe

ortodoxie în lupta lui de desagregare etnică. Din contră, putem afirma că *ortodoxia a fost ea însăși acea categorie opusă spiritualității slave*, — la care râvneste dl Șeicar.

Intre moldovenii ortodocși, dar patrioți și între rușii ortodocși dar imperialiști s'a născut îndată o distanță apreciabilă. Mască pravoslaviei a căzut, rușii s'au descoperit că sânt ruși, iar moldovenii și-au adus aminte că sânt moldoveni. *Cu toate acestea și rușii, și moldovenii au rămas ortodocși*.

III

Din perspectivele trecutului, putem desprinde perspectivele viitorului. Dacă odată cu renașterea creștină a Rusiei va renaște și ideea panslavistă, atât de organic înrădăcinată în spiritul rus, apoi nu e de vină ortodoxia și nici nu este ea cel mai însemnat mijloc de acțiune panslavistă. Și chiar dacă ar reuși să trezească vreun interes panslavist, datorită unor împrejurări similare celor depe timpul anexării Basarabiei, *reacțiunea națională nu ar înceta să apară*. Și nu ortodoxia ar fi aceea care ar opri-o. Ci din contră, prin mitropolți ca Gavriil Bănulescu-Bodoni, care a intervenit pentru popor la însuși Țarul Rusiei, *ortodoxia ar deveni factorul de conservare a elementului nostru național*.

Atunci ce vrea să zică acea „categorie opusă spiritualității slave” pe care o afirmă „Curentul”? *Ortodoxia noastră e cea mai bună definiție a spiritualității românești*. „Ortodoxia noastră”, zice dl S. Pușcariu, este astăzi *cel mai sigur criteriu de diferențiere*, căci noi sântem în lume *singurul popor latin de credință ortodoxă*.

Dacă Polonia, Slovacia și Croația n'au căzut sub zona de influență a panslavismului, fiindcă trăesc în spiritualitatea „latină” a catolicismului, apoi e nevoie de o destrămarea a unității Bisericii ortodoxe ruse? S'au e necesară e definiție altfel decât ortodoxă a spiritualității românești? Va pătrunde politica panslavistă „sub smerita haină a preotului și a călugărului”? Ce însemnează aceste insinuări altceva decât *o iscusiță invitație la uniție*.

Ceeace trebuie să știm cu toții este că pericolul panslavist nu poate fi înlăturat, nici chiar prin existența unui stat neortodox. *Panslavismul este politică, nu religie*. Iar bolșevismul dacă a prins rădăcinile cele mai temeinice în cea mai mistică țară, este pentru că chiar dacă e lipsit de credință, nu e lipsit de o mistică imperialistă, care se împacă de minune cu panslavismul.

Ca să ne putem apăra contra panslavismului, noi cari sântem „o insulă latină într-o masă compactă de slavi”, trebuie să ne formăm o temeinică organizație

Bucovină, care abia atunci era pe cale să-și organizeze și în domeniul politic o viață proprie.

Este adevărat că foaia se mărturisește ca „defensorul intereselor naționale, intelectuale și materiale a Bucovinei, reprezentantul dorințelor și nevoințelor ei, organul bucuriilor și suferințelor ei”,³ ale Bucovinei românești, căci naționalitatea română — o spune limpede și energic — este „predomnitoare” aci. Dar „Bucovina” era menită să fie o vatră a întregului neam românesc, mai ales că atunci se credea că s'ar putea face o țară românească unitară cu ajutorul — Austriei. Atunci nimeni nu se gândea că atâtă români la olaltă sub pavăza pajurei cu două capete puteau însemna mai curând moartea decât viața imperiului. Căci puținii își dădeau seama de structura imperiului austriac. Contemporanii — și după ei atâtă istorici — nu vedeau în cancelarul Metternich decât persoana care încorporează „reacțiunea” neagră în fața zorilor libertății. Dar diplomatul acesta de școală veche avea prea bună intuiție politică, decât să nu vadă că orice schimbare radicală în structura vechiului imperiu echivala cu moartea împărăției, lentă sau violentă, — după cum s'a și întâmplat. În „Bucovina” se tratează chestiuni care privesc totalitatea Românilor. Și lucrul acesta era privit nu numai ca o poruncă a vremurilor, ci ca ceva firesc și limpede ca lumina zilei. Bucovina era „unită cu Moldova prin fireștile legături a unei aceeași naționalități, a istoriei, a religiei, a negăvurilor și a multor altor relații de trebi și de familii”.⁴

Dar peste „trebile de familii” se ridică neamul, și de aceea cetim în foaia Hurmuzacheștilor această enun-

țare programatică: „Iar dacă Românismul cel afară de Austria chiar își află zeloși săi reprezentatori, ca și cel din Austria,⁵ aceasta se explică prea ușor din amicabi-lele referințe ale *unității naționale*.”⁶ De aceea găsim în „Bucovina” corespondențe din Muntenia și Moldova, din Bănat, dar mai ales din Transilvania, din Brașov și Sibiu peste Alba-Iulia până la Arad și Oradea-Mare. Intre știrile din Transilvania găsim și relații despre luptele înverșunate ale Moșilor lui Avram Iancu. Cel mai bine venit dintre colaboratorii ardeleni era Barițiu, căruia Alecu Hurmuzachi îi scria: „Văd, Domnule, și recunosc cu grațitudine că din toți frații Transilvani ce avui plăcerea a cunoaște, Dta ai pentru stimătoarii amici ai Dtale cea mai bună memorie”.⁷

De altfel Alecu Hurmuzachi urmărea cu pasiune situația din Transilvania. La 19 Noemvrie (1 Decemvrie) 1849 îi scrie îngrijorat lui Barițiu: „Nu știu, frate, ce mișcări, ce cercări faceți pentru a curma nedreptățile revoltătoare sub care gemeți. Nu știu ce temeri sau ce speranțe aveți, nu știu ce se face în Bănat, pentru a-l scăpa de întrupare cu Voivodina. Ah, iubite, ce blăstămății, ce nerușinare, ce nedreptate și ce grozavă nefericire! Spune ce e de făcut? De ce nu mai trimiteți earăși o deputațiune cât de numeroasă? Ce face Șaguna?”⁸

În această vibrantă scrisoare, la finea căreia revine asupra sorții Bănatului, îl vedem pe Alecu Hurmuzachi întreg: preocupat de soarta tuturor Românilor, aspru și

⁵ Sub „Austria” se înțelegeau și Românii din Transilvania, Bănat și Ungaria.

⁶ C. Loghin, Istoria literaturii române din Bucovina, pag. 50.

⁷ N. Bănescu, Corespondența familiei Hurmuzachi, pagina 29. Scrisoare din 16/28 Octomvrie 1849.

⁸ N. Bănescu, Corespondența familiei Hurmuzachi, pag. 49.

violent, cum nu putea apărea în foaia, pândită de cenzura, duios și plin de griji nu numai pentru soarta Bucovinei. Corespondențele, mai rare din Muntenia, aveau să completeze icoana românismului. Om cu vederi largi, democratice, prin foaia sa și a fraților săi, Alexandru Hurmuzachi combătea aprig „terorismul fără pildă” al lui Mihai Sturza.

Și cum nu s'ar fi însuflețit Alecu Hurmuzachi de libertate și de românism, când lucra alături de dânsul în redacție revoluționarul Aron Pumnul! E adevărat că limba, la început curată și plăcută, sub influența acestuia din urmă alunecă pe panta ciudățeniilor filologice. Dar nimeni ca Alecu Hurmuzachi n'a știut să aprecieze pe acest îndărătnic dascăl al românismului. La moartea lui Aron Pumnul spunea despre catedra acestuia că ea „prin el a devenit pentru noi aici paladiul științei naționale, altarul simțului și al virtuții, vatra naționalității române”.⁹

Și ce frumos și înțeleghător îi scrie lui Vasile Alecsandri despre colaboratorul său: „Și aici avem pe un ardelean, pe Pumnul, are și el paradoxurile sale, dar am dori să ne dea Dumnezeu o sută ca el; mai multă virtute, mai mult zel, mai multă abnegațiune n'am văzut”.¹⁰

Cu același zel, cu aceeași virtute, cu aceeași abnegațiune a condus și Alecu Hurmuzachi foaia „Bucovina”. Când greutățile financiare se răriră, el se gândi să înființeze o societate tipografică pe acțiuni, pentru a putea susține gazeta: acțiunile aveau să fie subscribe de membrii familiei,¹¹ — ce nobilă întrebuintare a banului!

⁹ „Foaia Societății” II (1866), Nr. 2.

¹⁰ Scrisoarea e din Cernăuți, 15/27 Martie 1865; „Familia”, anul 1884, pag. 38.

¹¹ N. Bănescu, Corespondența familiei Hurmuzachi, pag. 85.

³ Nr. 41 din 1849.

⁴ Vezi și N. Iorga, Istoria literaturii române în secolul al 19-lea, vol. III, p. 19—22.

spirituală și materială, națională și statală. Să ne întoarcem la trecut și să învățăm a nu căuta aiurea „definirea” noastră, căci categoria care ne consolidează ca neam în originalitatea noastră, este însăși ortodoxia, specific românească.

De panslavism nu vom scăpa decât când nu vor mai exista slavi, sau, când popoarele vor renunța la imperialism. Până atunci trebuie să luptăm vajnic, pentru a ne menține existența în mijlocul lor. Și aceasta se poate face numai trăind adânc ortodoxia în care ni-a hărăzit Domnul să ne naștem, aducând acea originalitate a ortodoxiei noastre, care singură poate constitui, fără o ireparabilă pierdere, menținerea noastră ca neam. Căci dacă ortodoxia nu este un mijloc însemnat de acțiune panslavistă, apoi ea este cea mai durabilă redută contra lui.

Preot Ioan Opriș

Convocare. În înțelesul art. 22 din Statute, se convoacă membrii «Asociației pentru literatura română și cultura poporului român — Astra» la **adunarea generală, ce se ține în ziua de Duminecă, 28 Septembrie 1941, în Sibiu.**

Această adunare va avea numai caracter administrativ.

Ședințele se țin în sala mare a prefecturii județului Sibiu.

Căzut la datorie

Mercuri, 17 Septembrie a. c., a căzut la datorie, generalul **Alexandru Ioanițu**, șeful Marelui Stat Major. Dumnezeu să-l odihnească întru fericirea Sa.

Războiul actual se sfințește prin marile jertfe pe cari armata și poporul român le aduce cu suflul înălțat.

Ofițerii stau în frunte în avântul de-a se sacrifica.

Prestigiul armatei noastre iese cu un enorm spor din acest război.

Marile succese germane pe frontul bolșevic

Trupele germane din sectorul sudic al frontului răsăritean reluând ofensiva au trecut Niprul pe la Kremenciug și la 200 km dincolo de Kiev s'au întâlnit cu trupe germane ce veneau din Nord, din spre Gomel, încercuind deodată cu Kievul patru armate bolșevice. Joi, 18 I. c., a căzut Poltava în mâinile trupelor germane, iar Vineri dimineața, 19 I. c., a căzut și Kievul.

Ofensiva este în plină desfășurare și se așteaptă rezultate decisive dela ea, atât în direcția Crimeii, cât și spre Har-kov și râul Don.

Nr. 268—1941

(68) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a **Beșa**, protopopiatul Târnava-mare, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Tel. Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
  2. Casă parohială cu dependențe, în stare foarte bună.
  3. Sesiune parohială 16 jug. arătură și fânaș.
  4. Șase stânjini lemne de foc, făcute și aduse în curtea parohială de credincioși.
  5. O ferdelă porumb sfărâmat, de familie. Văduvii o jumătate de ferdelă.
  6. Stola obișnuită în parohie.
- Cererile de concurs, cu toate documentele și cu încuviințarea specială a P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta oficiului protopopesc Dumbrăveni în termenul fixat.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a se face cunoștință parohienilor.

Dumbrăveni, la 6 Sept. 1941.

Oficiul protopopesc ortodox român Târnava mare în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Dragolea
protopop

INFORMAȚIUNI

Pe seama ostașilor noștri. *Ministerul culturii naționale și al cultelor, în scopul echipării de eamnă a ostașilor, face următorul călduros apel:*

Pentru apărarea neamului și patriei, ostașii noștri vor avea să stea de veghe și la eamnă, la granițe sau dincolo de ele. Trebuie deci să le dăm puțința de a suporta cât mai ușor gerul, procurându-le echipament cât mai potrivit pentru eamnă. În acest scop, facem călduros apel către eleve, studenți, învățătoare, profesoare și funcționare. Fiecare din ele să împletească, după puțința, flanelle, ciorapi și mănuși de lână, etc. pentru ostași. Toate aceste obiecte, însoțite de numele donatoarelor, vor fi trimise inspectoratelor școlare județene, cel mai târziu până la 20 Octombrie 1941. Inspectoratele județene vor raporta ministerului (cabinetul ministrului) cel mai târziu până la 30 Octombrie felurile și cantitățile obiectelor primite.

P. S. Sa episcopul Dionisie Erhan, în considerarea vârstei sale înaintate, s'a retras dela conducerea eparhiei Cetatea Albă-Ismail, pe care a păstorit-o cu vrednicie din anul 1932. I s'au adus mulțumiri, pentru credința cu care slujit, toată viața, biserica și neamul.

Parastas. Doamna **Constanța Bogdan-Duică** roagă rudelă, prietenii și cunoscuții să ia parte la parastasul de 7 ani pentru pomenirea scumpului și neuitatului său soț, **Gheorghe Bogdan-Duică**, profesor universitar și membru al Academiei române, — ce se va oficia Duminecă, 21 Septembrie, ora 11 dimineața, în catedrala ortodoxă și la cimitirul central din Sibiu.

Parastasul de un an de zile s'a slujit, Dumineca trecută, în biserica ortodoxă română din comuna Călățele, județul Cluj-Turda, aproape de Huedin, pentru pomenirea în veci neuitatului martir național **Aurel Munteanu**, fostul protopop al Huedinului, asasinat mișelește la ocuparea teritoriului vremelnice cedat. S'au înălțat, și la acest prilej, cucernice rugăciuni, din partea asistenței în frunte cu membrii îndureratei familii, pentru odihna sufletului celui dispărut, implorând ocrotirea de Sus întru înfăptuirea tuturor dreptelor năzuințe românești.

Act de mulțămire. Pentru dragostea cu care I. P. S. Sa Mitropolitul **Nicolae** a binevoit a ne aproba sfințirea bisericilor din parohia Nou-săsesc, ce a fost frumos refăcută fiind avariata în urma cutremurului, preot și popor se roagă Atotputernicului să îl păzească în pace în zile îndelungate, spre fericirea dreptei noastre biserici și mărirea neamului. Tot odată se aduc pe această cale cele mai calde și respectuoase mulțumiri pentru ajutorul pecuniar acordat P. Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, Prefectului Tr. Mare, dlui C. Moțaș, dir. gen. s. n. g. metan și poporului sărguincios. — Pr. **Nicolae Petri**.

Târgul, internațional de mostre, din Sibiu, care din cauză de forță majoră, nu s'a deschis la 14 I. c., se va deschide în 21 Septembrie 1941, în prezența dlui I. C. **Marinescu**, ministrul economiei naționale.

Specula pedepsită. Ministrul economiei naționale pune în vedere producătorilor și comercianților de cereale că toți ceice vor vinde sau cumpăra cereale cu prețuri mai mari decât cele fixate prin decizii ministeriale, comit delictul de speculă ilicită, care se pedepsește cu internare în lagăr și cu confiscarea cerealelor, conform decretului-lege Nr. 1215 din 1941. S'au dat ordine pentru stricta aplicare a dispozițiilor legale.

Dela prefectura județului Sibiu. Aprovizionarea populației, municipiului Sibiu, cu grâu, făină de grâu, secară, orz, ovăș, fiind dată în sarcina primăriei municipiului, onoratul public e rugat, ca pentru orice informație sau neajuns, întâmpinat în legătură cu aprovizionarea, să se adreseze direct primăriei municipiului Sibiu.

Se mai aduce la cunoștința celor ce posedă grâu sau făină mai mult decât pentru nevoile lor și nu vor să vândă în speranța sporirii prețurilor, că guvernul a hotărât ca sub nici un motiv nu va admite sporirea prețului, și că a luat măsuri să urmărească pe producătorii care vor vinde grâul cu prețul peste acel fixat prin decizia ministerială.

Catedrală în reparație. Monumentala catedrală a Chișinăului a fost, cum am anunțat, incendiată de iudeo-bolșevici în retragere. Au ars cupola centrală și două din cele trei altare. În urma dispozițiilor luate, catedrala se află acum în reparație, lucrându-se la renovarea mărețului locaș, care până în eamnă va fi reparat așa ca să se poată sluji într'insul. Acolo unde bolșevicii au distrus, eliberatorii zidesc.

Entuziașă scrisoare adresează Fuehrerului episcopii ucrainieni, felicitând pe Adolf Hitler și glorioasa armată pentru eliberarea de sub tirania bolșevicilor fără Dumnezeu; adunarea bisericească a Ucrainei, împreună cu poporul credincios, mulțamește eliberatorului, care a fost hărăzit de Dumnezeu să călăuzească viitorul popoarelor pe căi bune și de omenie. Semnează: Arhiepiscopul da Volhinia, arhiepiscopul de Ostrog, și episcopii de Lemberg și Volhinia.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 21 Septembrie 1941, va predica părintele preot-profesor **Dr. Liviu Stan**.

Nr. 13.701/1941

(69) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Grânari**, din protopopiatul Cohalmului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele acestui post sânt:

1. Salarul dela stat.
2. Uzufructul a 5 jug. pământ arabil, 6 jugăre fânaș, precum și al cimitirului vechi.
3. Câte 20 litri grâu, porumb și ovăș (total 60 litri) de fiecare familie.
4. Venitul stolar, obișnuit în tract.
5. Locuință parohială (2 camere și bucătărie) cu grădina de circa 600 st. pătrați.

Cererile de concurs, însoțite de documentele necesare, se vor înainta Consiliului Arhiepiscopesc din Sibiu, care va întregi parohia prin numire.

Sibiu, din ședința secției bisericești, ținută la 16 Septembrie 1941.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 576/1941 Prot.

(66) 1—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea postului de paroh în parohia vacantă de clasa III-a **Pui-Galați**, tractul protopopesc Jiu, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile:

1. Locuință în natură.
2. Salarul dela stat.
3. Sesiune parohială de 32 jugăre, — și anume: opt jugăre pământ arabil, restul fânaș și pășune.
4. Două mierțe (30 litri) porumb în tule și câte una zi de lucru dela 29 familii.
5. Dela familiile din Pui cele de sub pct. 4.; răscumpărarea în numerar, după prețul zilei.
7. Stolele obișnuite în parohiile tractului.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele necesare, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Jiu, Petroșani, în termenul indicat. Candidații vor anexa cererii de concurs și concesiunea P. Ven. Consiliu Arhiepiscopesc de a putea candida la această parohie. Ei se vor prezenta, cu prealabila încuviințare a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare, la sfânta biserică pentru a sluji, predica, cânta și a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc ortodox român Jiu, Petroșani, în înțelegere cu cons. parohial. Petroșani, 4 Septembrie 1941.

Ion Duma
protopop

Nr. 208/1941

(65) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a **Chesler**, din protopopiatul Târnava mare, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
  2. Casă parohială cu trei încăperi, bucătărie de vară și cămară precum și toate dependențele necesare.
  3. 23 jugăre arabil și fânaș precum și folosința cimitirului.
  4. Vie cu 1200 vițe productive.
  5. Câte 10 litre grâu dela fiecare casă.
  6. Din pădurea urbarială trei drepturi de lemne.
  7. În pășunea compozitoratului trei drepturi.
  8. Venitele stolare obișnuite în parohie.
- Cererile de concurs, cu toate documentele și cu încuviințarea specială a P. Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta oficiului protopopesc Târnava în Târnăveni, în termenul indicat.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a se face cunoștință parohienilor numai în cele 30 de zile ale concursului.

Târnăveni, la 18 August 1941.

Gheorghe Oprean
protopop

Nr. 369/1941 Prot.

(67) 2—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Bela**, din protopopiatul Sighișoarei, cu termen de 30 de zile dela întâia publicare în Tel. Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Sesiune parohială: 4 jugăre arător, 3 jug. fânaș, 2 jug. pășune și 1200 stânjini grădină.
3. Câte una ferdelă à 20 litri grâu dela fiecare familie.
4. Stola uzitată în parohie.

Cererile de concurs, provăzute cu toate documentele cerute de Regulamentul pentru parohii și cu încuviințarea specială de a candida la această parohie, dată de Înalt Prea Sfințitul Mitropolit, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Sighișoarei în termenul indicat.

Concurenții se vor prezenta, cu încuviințarea oficiului protopopesc subsemnat, în vreo Duminecă sau sârbătoare în parohie la biserică spre a sluji, a predica și a face cunoștință cu poporul.

Sighișora, 4 Septembrie 1941.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sighișoarei în înțelegere cu consiliul parohial din Bela.

Emilian Stoica
protopop

Nr. 47 b/1941 par.

64 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de cântăreț bisericesc la biserica ortodoxă română „Bunavestire” din Sibiu-Iosefin, protopopiatul Sibiu, județul Sibiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela publicarea în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat, întrucât statul va bugeta acest post, sau Lei 5500 (cinci mii cinci sute) anual, în cazul când statul nu va bugeta postul.
  2. Locuință dela parohie.
  3. Taxele obișnuite în parohie.
- Candidații să aibă diploma de absolvire a Școlii de cântăreți „D. Cunțan” din Sibiu.

Cererile de concurs, cu actele cerute de lege, se vor înainta oficiului parohial ortodox român Sibiu-Iosefin „Bunavestire”, strada Bisericii 12, iar candidații se vor prezenta în parohie pentru a cânta și a face cunoștință cu credincioșii.

Sibiu, din ședința consiliului parohial ortodox român, ținută la 18 Iulie 1941.

Pr. Nicolae Pampu
adm. parohial